

Supplement til plan B

Supplement til plan B	1
Del 1: Uddybning af VRD Bilag V (Det juridisk-tekniske fundament)	1
SUPPLERENDE PROCESSKRIFT	2
Del 1: Integration af EU-domstolsafgørelser (Til processkriftets afsnit II)	3
Del 2: Formelle spørgsmål til syn og skøn	4
Del 1: Argumentationskæden mod Peter Herman (Bevis/Procedureindlæg)	5
Del 2: Imødegåelse af Kammeradvokatens modargument	6

Del 1: Uddybning af VRD Bilag V (Det juridisk-tekniske fundament)

Bilag V er selve kernen i Vandrammedirektivet. Det dikterer de **stringente, standardiserede metoder**, som medlemsstaterne *skal* anvende til at overvåge og klassificere den økologiske tilstand.

Når staten anvender teoretiske "tonnage-modeller" frem for faktiske målinger i vandområdet, overtræder de Bilag V på tre fundamentale punkter:

1. Kravet om "Kvalitative elementer" (Bilag V, punkt 1.1):

- Bilag V fastslår, at klassificeringen af god økologisk tilstand skal baseres på biologiske kvalitetselementer (f.eks. sammensætning og forekomst af phytoplankton/alger) samt understøttende fysisk-kemiske elementer.
- Alger reagerer fysiologisk på **koncentrationer** og næringsstofforhold (N:P-forholdet) i det specifikke udefnede rumfang, de lever i. Bilag V kræver, at tilstanden vurderes ud fra disse faktiske biokemiske realiteter i vandområdet – *ikke* ud fra en teoretisk modelberegning over, hvor mange tons kvælstof der forlader en dyrkningsflade kilometer derfra.

2. Kravet om Repræsentativitet og Overvågningsnet (Bilag V, punkt 1.3):

- Medlemsstaterne skal etablere et overvågningsnet, der giver et "samlet, kohærent og fuldstændigt overblik" over den økologiske tilstand.
- Når staten erstatter reelle, fysiske målinger (fuldskalaforøg og observationer i de frie vandmasser) med uigennemsigtige computeralgoritmer, kortsletter de direktivets krav om faktuel overvågning. Modellerne fjerner koblingen til virkelighedens data.

3. Kravet om type-specifikke referencebetingelser (Bilag V, punkt 1.2):

- Reduktionsmål skal skaleres specifikt til det enkelte vandområdes unikke hydrologi (størrelse, udskylning, dybde). Statens ensidige fokus på "tons kvælstof pr. opland" overser, at et ton kvælstof har vidt forskellig biokemisk effekt i et lavvandet nor end i det åbne hav.

SUPPLERENDE PROCESSKRIFT

Sagsøgeren skal herved – i forlængelse af den indleverede stævning og som led i en præcisering af sagens retlige ramme (herefter benævnt "Strategi B") – nedlægge følgende supplerende påstande og anbringender:

I. PÅSTANDE

1. **Påstand 1:** De sagsøgte tilpligtes at anerkende, at indsatsprogrammer med henblik på reduktion af kvælstoftilførsel til opnåelse af god økologisk tilstand skal fastlægges i stringent overensstemmelse med de biologiske og fysisk-kemiske måleparametre, der er ufravigeligt foreskrevet i Vandrammedirektivets (direktiv 2000/60/EF) artikel 4, jf. Bilag V.
 2. **Påstand 2:** De sagsøgte tilpligtes at anerkende, at det i medfør af Nitratdirektivets (direktiv 91/676/EØF) artikel 1 udgør en retlig betingelse for restriktioner mod landbrugserhvervet, at det konkret og naturvidenskabeligt underbygges, hvilken specifik koncentration af nitrat (målt i mg/l) hidrørende fra landbrugsdrift, der forårsager den pågældende vandforurening.
 3. **Påstand 3:** De sagsøgte tilpligtes at anerkende, at enhver regulering af landbrugets anvendelse af kunst- og husdyrgødning skal ske med reference til konkrete nitratkoncentrationer i overensstemmelse med Nitratdirektivets artikel 6, litra a og b, jf. direktivets Bilag I og Bilag IV.
 4. **Påstand 4:** De sagsøgte tilpligtes at anerkende, at det i Nitratdirektivets Bilag II (1a) nævnte kodeks for godt landmandskab i medfør af direktivets artikel 4 retligt skal hvile på et frivilligt grundlag for medlemsstatens borgere.
-

II. ANBRINGENDER

Til støtte for de nedlagte påstande gøres det overordnet gældende, at sagsøgtes nuværende reguleringspraksis hviler på et vildledende og ulovligt grundlag, idet staten har erstattet direktivernes krav om empiriske målinger med uigennemsigtige, matematiske modelberegninger.

Vedrørende Påstand 1 og 3 (Koncentration vs. Totalmængder):

Det gøres gældende, at biologiske og kemiske processer i vandmiljøet – herunder algers vækst og dynamik – naturnødvendigt reagerer på den aktuelle *koncentration* af næringsstoffer i det omgivende vandrumfang, og ikke på teoretiske totalmængder opgjort i tons for et helt opland.

Ved at fravige direktivets krav i Bilag V om type-specifikke, fysisk-kemiske og biologiske kvalitetselementer, og i stedet regulere ud fra hypotetiske tonnagemodeller, har sagsøgte anlagt et retsstridigt grundlag for sine indsatsprogrammer. Det strider fundamentalt imod EU-retlige principper, herunder det miljøretlige *proportionalitetsprincip* samt princippet om,

at *forureneren betaler*, da reguleringen derved rammer kollektivt og vilkårligt frem for kausalt.

Vedrørende Påstand 2 (Manglende årsagssammenhæng/Kausalitet):

Sagsøgte har bebyrdede de sagsøgende parter med vidtgående restriktioner uden at løfte sin videnskabelige bevisbyrde. Det gøres gældende, at der ikke eksisterer fuldskalaforsøg eller empirisk dokumentation, der isoleret set påviser en årsagssammenhæng mellem specifikke landbrugsaktiviteter og svigtende økologisk tilstand i de frie vandmasser. Nuværende restriktioner hviler udelukkende på en lukket modelverden uden nedre bagatelgrænser for nitratudledning. Retten må derfor tilsidesætte de administrative modeller til fordel for faktiske observationer i naturen.

Vedrørende Påstand 4 og magtens tredeling:

Det gøres gældende, at sagsøgte har overskredet rammerne for den udøvende magt. Ved at omdanne Nitratdirektivets frivillige retningslinjer for godt landmandskab (jf. artikel 4) til rigide, strafbelagte bekendtgørelser, krænker sagsøgte fundamentale retsprincipper. Da de bagvedliggende matematiske modeller i praksis er unddraget domstolens konkrete efterprøvelse, har administrationen reelt sat sig ud over magtens tredeling ved at fungere som både lovgiver, udøver og i realiteten dømmende instans.

Del 1: Integration af EU-domstolsafgørelser (Til processkriftets afsnit II)

Følgende tekst indsættes som et selvstændigt punkt under "ANBRINGENDER" for at fastslå, at EU-retten kræver absolut videnskabelig objektivitet og stringent overholdelse af direktivernes bilag.

Retspraksis fra EU-Domstolen vedrørende krav til videnskabeligt grundlag:

Det gøres gældende, at sagsøgtes anvendelse af teoretiske totalmængdemodeller (tons) frem for konkrete, empiriske målinger af koncentrationer (mg/l) i de specifikke vandområder strider direkte imod EU-Domstolens faste praksis vedrørende medlemsstaternes forpligtelser.

1. Sag C-461/13 (Weser-dommen):

EU-Domstolen slog her fast, at Vandrammedirektivets artikel 4 ikke blot er overordnede programmatisk målsætninger, men har direkte bindende retsvirkning for de enkelte indsatsprogrammer og projekter. Domstolen præciserede, at en medlemsstat har pligt til at nægte godkendelse af et projekt, hvis det kan medføre en forringelse af tilstanden for et overfladevandområde. *Relevans for nærværende sag:* Da indsætterne har så vidtgående og bindende retsvirkninger for borgerne, stiller EU-retten tilsvarende strenge krav til, at den tilstandsbestemmelse, som indsætterne hviler på, er fuldstændig korrekt, objektiv og i overensstemmelse med **Bilag V**. Man kan ikke pålægge borgerne bindende byrder baseret på hypotetiske

modeller, hvis de faktiske, fysisk-kemiske kvalitetselementer i vandområdet (koncentrationerne) viser noget andet.

2. **Sag C-258/11 (Sweetman) og Sag C-127/02 (Waddenzee):**

Selvom disse domme vedrører Habitatdirektivet (forsigtighedsprincippet), har EU-Domstolen her fastlagt den generelle miljøretlige standard for, hvornår myndighederne må gribe regulerende ind. Domstolen kræver, at der skal foreligge »*videnskabelig sikkerhed*«, og at der ikke må være »*rimelig videnskabelig tvivl*« tilbage, før der træffes bindende afgørelser. *Relevans for nærværende sag:* Sagsøgtens anvendelse af lukkede computermodeller med uigennemsigtige algoritmer, der ser bort fra reelle observationer i de frie vandmasser, lever ikke op til EU-rettens krav om "videnskabelig sikkerhed". Tværtimod skaber det en fundamental og rimelig videnskabelig tvivl, som efter EU-retlige principper skal komme sagsøgerne til gode.

3. **Sag C-543/16 (Kommissionen mod Italien - Nitratdirektivet):**

EU-Domstolen fastslog her, at udpegningen af nitratsårbare zoner og dertilhørende handlingsprogrammer skal baseres på præcise naturvidenskabelige data og kriterier som foreskrevet i Nitratdirektivets artikel 3 og **Bilag I**. *Relevans for nærværende sag:* Dommen underbygger, at medlemsstaterne ikke har frit lejde til at opfinde egne beregningsmetoder (såsom nationale tonnagemodeller for hele oplande). De skal basere restriktioner på de målbare nitratkoncentrationer, som Bilag I stringent foreskriver.

Del 2: Formelle spørgsmål til syn og skøn

Disse spørgsmål stilles til en uvildig, sagkyndig person (f.eks. en udenlandsk professor i marinøkologi eller hydrologi uden tilknytning til de danske institutter), som retten udpeger. Formålet er at tvinge Kammeradvokaten og Miljøstyrelsen ud af "modelverdenen" og ind i virkelighedens fysik og kemi.

Tema: Modellernes validitet over for biokemiske realiteter (VRD Bilag V)

Spørgsmål 1:

Vil skønsmanden bekræfte, at biologiske kvalitetselementer i marine og limniske miljøer – herunder væksten af phytoplankton (alger) – fysiologisk set reagerer på den aktuelle *koncentration* af næringsstoffer (stofmængde pr. volumenhed, f.eks. mg/l) samt det indbyrdes forhold mellem kvælstof (N) og fosfor (P) i det omgivende vandrumfang, og *ikke* på en teoretisk opgjort totalmængde i tons (tonnage) for et helt opland?

Spørgsmål 2:

Kan en beregningsmodel, der udelukkende opererer med totalmængder i tons kvælstof uden at inddrage vandområdets specifikke og dynamiske volumen, udskylningshastighed (flushing regime) og lagdelingsforhold, give et videnskabeligt retvisende billede af den

faktiske økologiske tilstand i et specifikt overfladevandområde, således som det kræves i Vandrammedirektivets Bilag V?

Spørgsmål 3:

Er skønsmanden bekendt med eksisterende, videnskabelige fuldskalaforsøg eller empiriske observationer i de frie vandmasser, der isoleret set dokumenterer en direkte, lineær årsagssammenhæng (kausalitet) mellem tilførslen af nitrat fra dyrkningsfladen og svigtende økologisk tilstand, uden at der er påvist en kritisk grænseværdi for nitratkoncentrationen i det pågældende vandområde?

Spørgsmål 4:

Vil skønsmanden redegøre for, om der i de af Miljøstyrelsen anvendte computermodeller er indbygget en såkaldt "nedre bagatelgrænse" for nitratkoncentrationer, under hvilken yderligere reduktioner i kvælstoftilførslen ingen dokumenterbar positiv effekt har på den økologiske tilstand (god økologisk tilstand, jf. VRD)?

Spørgsmål 5:

I hvilket omfang vil skønsmanden vurdere, at udeladelsen af reelle, empiriske målinger af fysisk-kemiske kvalitetselementer (koncentrationer i overensstemmelse med VRD Bilag V, punkt 1.1 og 1.2) til fordel for teoretiske modelberegninger øger usikkerhedsmarginen i statens indsatsprogrammer, og lever en sådan praksis op til det EU-retlige krav om »videnskabelig sikkerhed« ved indgreb over for erhvervsdrivende?

Del 1: Argumentationskæden mod Peter Herman (Bevis/Procedureindlæg)

Dette afsnit udformes som et **skriftligt bilag** eller et **afsnit i proceduren**. Det udstiller, at statens egen nøgleekspert undergraver det videnskabelige fundament for myndighedernes regulering.

TEMA: EKSPERTPANELETS SELVMODSIGELSE OG DEN RETLIGE BETYDNING HERAF

Det gøres gældende, at sagsøgtes videnskabelige grundlag er præget af en uoverensstemmende og selvmodsigende praksis, som i sig selv fjerner den fornødne "videnskabelig sikkerhed", som EU-retten kræver (jf. *Waddenzee-dommen*).

Dette illustreres direkte ved en konfrontation mellem ekspertpanelets officielle, skriftlige forsikringer og formandens efterfølgende udtalelser:

1. Den skriftlige forsikring (Svar nr. 15 fra de 5 eksperter):

I det officielle svar til Fair Spildevand anerkender ekspertpanelet (med formand Peter Herman i spidsen) det naturvidenskabelige grundprincip, at næringsstofbelastninger skal skaleres til vandområdets fysiske rammer:

»It makes a difference if one adds a ton of nitrogen to a bathtub or to an ocean.«

Panelet giver herefter en direkte garanti for, at denne afgørende sammenhæng – altså forholdet mellem stofmængde og rumfang (**koncentrationen**) – er indarbejdet i systemet: *»The Panel assures the stakeholder that this obvious relation is carefully taken into account in the models...«*

2. Den mundtlige desavouering (Mødet på Sauntehus Slotshotel 11. september 2023):

Under det efterfølgende møde udtaler den selvsamme formand, professor Peter Herman, direkte adspurgt, at:

»...koncentrationer er irrelevante for modellerne – de har jo kun en lille informationsværdi.«

Den retlige konsekvens:

Udsagnet fra formanden for sagsøgtes eget ekspertpanel afslører en fatal logisk og videnskabelig brist. Hvis koncentrationer – som formanden hævder – har *»kun en lille informationsværdi«* og er *»irrelevante for modellerne«*, så er panelets skriftlige forsikring om, at der er *»taget højde for denne åbenlyse sammenhæng i modellerne«*, reelt indholdsløs.

Enten taler det officielle svarskrift usandt, eller også opererer modellerne i et lukket univers, der har koblet sig fuldstændig af virkelighedens biokemiske love (hvor alger beviseligt reagerer på koncentrationer, jf. Poul Vejby-Sørensen). En myndighedsregulering, der hviler på et så selvmodsigende og usikkert fundament, opfylder ikke kravet om saglig og videnskabeligt underbygget forvaltning og må tilsidesættes som retsstridig.

Del 2: Imødegåelse af Kammeradvokatens modargument

Kammeradvokaten vil med statsgaranti anvende det klassiske forsvar: *”Det administrative skøn og brugen af modeller er absolut nødvendig, da staten af praktiske og økonomiske årsager ikke kan placere en måler i hver eneste bæk og fjord i Danmark.”*

Her er den juridiske og logiske modgift, du skal præsentere for domstolen:

Modargument 1: Modeller er tilladte, men de må ikke erstatte virkeligheden

- **Svar:** Sagsøgerne bestrider ikke, at matematiske modeller kan være et nyttigt *supplerende værktøj* i den indledende planlægning. Men efter

Vandrammedirektivets Bilag V må modeller aldrig *erstatte* eller *trumfe* faktiske, empiriske observationer i naturen.

- **Retlig vinkel:** Når Bilag V foreskriver specifikke overvågningsnet og målinger af biologiske kvalitetselementer, er det netop for at sikre, at virkelighedens tilstand danner lovgrundlaget. Hvis statens computermodel påstår, at et vandområde er i "dårlig tilstand" på grund af teoretisk kvælstof-tonnage, men de fysiske målinger i vandet viser, at koncentrationerne er fine, og algerne ikke trives af helt andre årsager (f.eks. top-down regulering, mangel på fosfor eller fysiske forhold), så er det modellen, der er juridisk ugyldig – ikke virkeligheden.

Modargument 2: Det administrative skøn har en nedre bagatelgrænse (Proportionalitet)

- **Svar:** Kammeradvokaten vil hævde, at domstolene skal udvise tilbageholdenhed med at efterprøve komplekse administrative og videnskabelige skøn. Sagsøgerne gør her gældende, at grænsen for det administrative skøn er overskredet, når skønnet overser fundamentale retsprincipper (Proportionalitetsprincippet og "Forureneren betaler").
- **Retlig vinkel:** Hvis statens modeller er så grove og upræcise, at de ikke kan skelne mellem, om en landmands nitratudledning reelt skader det lokale miljø eller ej, så er de indgreb (restriktioner og straffebestemmelser), der følger i kølvandet, *uproportionelle*. Staten kan ikke pålægge borgerne drakoniske restriktioner og bødestrafte med henvisning til et "skøn", som deres egen ekspertformand kalder for ufølsomt over for biokemiske koncentrationer.

Modargument 3: Bevisbyrden påhviler staten ved indgreb

- **Svar:** Det er staten, der griber tyngende ind i borgernes ejendomsret og erhvervsfrihed. Derfor er det staten, der har den fulde bevisbyrde for, at betingelserne for indgrebet er opfyldt.
- **Retlig vinkel:** Myndighederne kan ikke løfte denne bevisbyrde ved blot at henvise til en lukket computeralgoritme (en "Black Box"), hvis algoritmes præmisser og talgrundlag er hemmeligholdt eller unddraget uafhængig kontrol. Hvis staten vælger en billig model-løsning frem for reelle målinger, må den videnskabelige usikkerhed, som denne genvej skaber, retligt falde ud til sagsøgernes fordel.